

De vraag naar gegevens omtrent de geschiedenis van huizen, boerderijen en hun bewoners neemt de laatste jaren toe. We hebben daarvoor een zoekstelsel opgezet aan de hand waarvan de bezoeker van het Barneveldse gemeentearchief zijn onderzoek zou kunnen uitvoeren.

periode 1705 - 1807:

Cedullen ambtslasten in het archief van het Ambtsbestuur , inventarisnummers 78 en 79, over de jaren 1762-1796.

Deze cedullen (rekeningen) werden opgemaakt aan de hand van de door de zogenaamde 'zetters' (belastingambtenaren) geleverde gegevens over inkomen enzovoort van de bewoners en/of eigenaren van de huizen. Jaarlijks liepen de zettters een vastgestelde route in het dorp welke, ons inziens, altijd werd aangehouden. Zodoende is het, met een 'in-het-oog-houden' van de wederzijdse burens, mogelijk de opvolgende bewoning van de panden te reconstrueren.

Voor veel panden in de gemeente Barneveld heeft oud-gemeentebode Bouwheer een concordans gemaakt voor het jaar 1806/07 waarin hij verwijst naar de bewoners van de desbetreffende panden in 1870 en 1895. Dit is dus een controlemogelijkheid.

Voor zover bekend zijn de bewoners van panden in het centrum van Barneveld uit deze periode vermeld in het boek "Als eene stad betimmert". Hierin zijn de volgende peiljaren opgenomen: 1705, 1749, 1806, 1827, 1850, 1895, 1939, 1988/1989

periode 1806/07 - 1850:

Tot nu toe de moeilijkste periode die echter deels overbrugd wordt door de concordans van Bouwheer (van 1806/07 naar 1870 en 1895). In deze periode komen de zogenaamde 'tienjaarlijkse volkstellingen' voor, te weten die van 1829/1830, 1839/1840 en 1849/1850. In de toen opgemaakte delen waarin de gezinnen staan vermeld komen ook huisnummers voor. Daarnaast kan men huisnummers vinden in de akten van de burgerlijke stand (geboorte en overlijden). Een dergelijk nummer is meestal een combinatie van de aanduiding van het dorp en het huisnummer, bijvoorbeeld Esv 489 (Esveld 489).

periode (1850) 1860 - 1920:

Bevolkingsregisters (aanwezig op de studiezaal op microfilm of fiches): bewoners op naam in kaartstelsel met verwijzing naar deel en bladzijde. Het bevolkingsregister voor het dorp Barneveld en de daartoe behorende buurtschappen begint in 1850, dat van de overige kernen en buurtschappen eerst in 1860. De registers omvatten een periode van tien jaar.

De nummers boven aan de bladzijden (in pen of in potlood) verwijzen naar de delen ervoor of erna. In principe is het nummer dat achter "aanduiding" staat het officiële nummer dat hoort bij het desbetreffende deel. Het nummer (vaak in potlood) dat vóór (en soms ook achter) het woord "aanduiding" staat verwijst meestal naar een eerder deel. Een ander nummer kan verwijzen naar het opvolgende deel. Dit kan men dus controleren aan de hand van de naam van betrokkene als hij tenminste in beide delen voorkomt en niet net in die periode is verhuisd. In dat geval kan dit worden gecontroleerd aan de hand van de namen van de wederzijdse burens.

In de periode 1890-1900 heeft gemeentebode Bouwheer de moeite genomen om bij het gereedkomen van een nieuw huis dat in de kolom "aantekeningen" te vermelden, soms met de datum. Incidenteel komt een dergelijke aantekening ook wel in andere delen voor.

periode 1920 - 1939:

Gezinspersoonskaarten (op de studiezaal aanwezig op microfilm of fiches. Tevens verwerkt in kaartstelsel "Hansma", zie hieronder). Op de voorzijde staan de gezinnen vermeld en op de achterzijde (onder andere) het adres of de adressen. Deze adressen zijn in het oudste geval een letter/cijfer-combinatie. Voorbeeld KI 34 is "Kallenbroek 34" met daaronder later de daarmee corresponderende straatnaam en huisnummer. Latere adressen van een gezin binnen de gemeente (zogenaamde 'binnenverhuizingen') werden er onder geschreven. Het hiervoor als voorbeeld genoemde "KI 34" kan men dan als potloodaantekening weer aantreffen in het jongste bevolkingsregister, in dit geval deel 29 (Barneveld buurschappen, Kallenbroek). Hier staat dan tevens het oudere huisnummer in inkt genoteerd, in dit geval 678/l. De aanduiding ".../l" houdt hoogstwaarschijnlijk in dat hier sprake van een nieuw pand, gebouwd tussen 678 en 679.

In het kaartstelsel "Hansma" zijn als het ware woningkaarten geconstrueerd aan de hand van de gezinspersoonskaarten. Dit houdt in dat van alle adressaanduidingen stamkaarten werden vervaardigd waarop later de bewoners werden ingevuld, zo mogelijk met de begin- en eindjaren. Helaas werden in Barneveld de data van de zogenaamde 'binnenverhuizingen' niet op deze kaarten vermeld; wel die van aankomst uit of vertrek naar een andere gemeente of overlijden.

periode 1939 - 1995:

Woningkaarten, aangelegd in 1939, gecombineerd met:
Persoonskaarten, voor Barneveld aangelegd in 1939.
(beiden aanwezig op de studiezaal op microfilm of fiches)

De huisnummers op de originele woningkaarten werden eerst met de pen ingevuld (vakje rechtsboven). Bij vernummeringen werden de oude nummers doorgehaald en nieuwe in hetzelfde vakje geplaatst. De jongste nummers werden getypt. Het oudste nummer is dat wat geschreven is met dezelfde inkt als waarmee de naam van de eerste bewoner werd ingeschreven.

Aanvullende mogelijkheden:

Voor wat betreft het eigendom van onroerend goed (panden en stukken grond) kunnen tevens gegevens worden verkregen uit de navolgende bronnen:

periode 1675 - 1811:

civiel rechterlijk archief:

De 'protocollen' en akten, aanwezig in het Gelders Archief te Arnhem, zijn op microfilm raadpleegbaar op onze studiezaal. Dankzij de Vereniging Veluwe Geslachten (G. Caudron), is er een bewerking van deze bron.

In de uitgave zijn alle akten van het "Oud Rechterlijk Archief", Kwartier van Veluwe, schoutambt Barneveld, in verkorte vorm opgenomen. Het betreft hier alle zaken voortvloeiende uit de vrijwillige of voluntaire rechtspraak, dus uitgezonderd strafrechtzaken. Het bevat standaardgegevens uit zowel de akten als het protocol waarin zoveel mogelijk de namen van de partijen en de ligging van het onroerend goed zijn aangegeven.

De bewerkingen van het Oud Rechterlijk Archief zijn aanwezig in onze bibliotheek:

Caudron, Gerrit, (bewerking)

Civiel-rechterlijk archief Barneveld 1675-1811 (grondtransacties, boedelscheidingen, testamenten, hypotheek, enz.

Bibliotheeknummer GAB 3965

Caudron, Gerrit, (bewerking)

Civiel-rechterlijk archief Barneveld 1675-1811 (grondtransacties, boedelscheidingen, testamenten, hypotheke, enz. Deel 2: diverse buurtschappen.
Bibliotheeknummer GAB 5109

Caudron, Gerrit, (bewerking)

Civiel-rechterlijk archief Barneveld 1675-1811 (grondtransacties, boedelscheidingen, testamenten, hypotheke, enz. Deel 3: diverse buurtschappen.
Bibliotheeknummer GAB 5110

Caudron, Gerrit, (bewerking)

Civiel-rechterlijk archief Barneveld 1675-1811 (grondtransacties, boedelscheidingen, testamenten, hypotheke, enz. Deel 4: diverse buurtschappen.
Bibliotheeknummer GAB 5111

periode 1811 - 1910:*notariële archieven:*

Deze archieven zijn toegankelijk door middel van een fichesysteem. Er bestaan drie systemen:

- a. fiches op de akten (verkorte weergave inhoud) met onderwerp, partijen, enz.;
- b. alfabetisch register op namen, met verwijzing naar notaris en aktenummer ("HEU815" = notaris Van Heuven, akte nummer 815);
- c. alfabetisch register op namen onroerend goed, eveneens met een verwijzing naar notaris en aktenummer (zie boven)

NB de notariële akten worden door vrijwilligers digitaal beschikbaar gemaakt. Meer informatie over de digitaal raadpleegbare akten vindt u op de pagina Notariële Archieven onder het menu Collecties op onze website.

eigen documentatiecollecties:

Tenslotte bestaat de mogelijkheid dat er nog informatie te vinden is in een van de andere documentatiecollecties:

- Collectie Bouwheer: bevat gegevens omtrent onroerend goed (volgnummer 6), vaak op naam van het pand;
- Collectie Wartena: betreft hoofdzakelijk gegevens betreffende Stroe;
- Documentatiecollectie huizen en boerderijen; idem eigendomspapieren van panden;
- Bibliotheek van het gemeentearchief: hierin zijn ook boeken opgenomen met gegevens over specifieke panden in de gemeente Barneveld, zoals de (water)molens, huis "De Schaffelaar", enzovoort.
- De Barneveldse Krant is gedigitaliseerd voor de jaren 1871 - 1980. De jaren na 1980 zijn op de studiezaal op microfilm in te zien.